

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4065/2022
23.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ристо Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4806/21 од 11.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4806/21 од 11.02.2022. године у ставу другом, четвртом и петом изреке тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 1166/20 од 07.04.2021. године, у делу става првог, другог и трећег изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати неисплаћену разлику плате преко износа од 391.815,91 динар до 2.635.250,26 динара (2.243.434,35 динара) за период од 01.06.2013. до 30.06.2016. године са законском затезном каматом на појединачне месечне износе од доспелости до исплате, којом је обавезана тужена да у корист тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на разлику плате између износа од 391.815,91 динар до износа 2.635.250,26 динара (2.243.434,35 динара), и којом је обавезана тужена да тужиоцу исплати износ од 57.379,42 динара до износа од 337.526,00 динара (280.146,58 динара) на име трошкова поступка и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу исплати 228.000,00 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1166/20 од 07.04.2021. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу исплати заосталу разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.06.2013. године до 30.06.2016. године у износу од

2.635.250,26 динара са припадајућом законском затезном каматом на појединачне месечне новачне износе (став први изреке). Обавезана је тужена да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, у корист тужиоца уплати доприносе ПИО за период од 01.06.2013. године до 30.06.2016. године, а на основицу неисплаћене разлике по износу односно тарифи важећој на дан уплате (став други изреке). Обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 337.526,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4806/21 од 11.02.2022. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена првостепена пресуда којом је обавезана тужена да тужиоцу исплати накнаду – разлику плате до двоструког износа плате по основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.06.2013. године до 30.06.2016. године за износ од 391.815,91 динар са припадајућом каматом у месечним износима са законском затезном каматом на појединачне месечне новчане износе ближе наведене у том ставу изреке, као и у делу става другог изреке у којем је обавезана тужена да на досуђене износе из става првог изреке пресуде у корист тужиоца обрачуна и уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, за период од 01.06.2013. године до 30.06.2016. године Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала за Град Београд, према стопи важећој на дан уплате (став први изреке). Преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог и другог изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена исплати на име накнаде материјалне штете због мање исплаћене нето зараде за период од 01.06.2013. године до 30.06.2016. године, изнад износа из става првог од 391.815,91 динар до износа од 2.635.250,26 динара, као и захтев да се обавеже тужена да за тужиоца надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд уплати доприносе ПИО за утужени период на износ разлике од 391.815,91 динар до износа од 2.635.250,26 динара (став други изреке). Одбијена је, као неоснована жалба тужене и потврђено решење о трошковима поступка садржано у делу става трећег изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 1166/20 од 07.04.2021. године, за износ од 57.379,42 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став трећи изреке). Преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у преосталом делу става трећег изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиоца преко износа од 57.379,42 динара до износа од 337.526,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате (став четврти изреке). Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 27.390,00 динара (став пети изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у ставу 2, 4. и 5. изреке, тужилац је изјавио ревизију на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану одлуку из става другог, четвртог и петог изреке другостепене пресуде у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2.) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем од 13.09.2011. године, као ..., запослен у Министарству унутрашњих послова, на радном месту ... Станице ... Београд у Одељењу за ..., Управе ..., трајно премештен у свом звању почев од 20.10.2011. године на радно место послови ... (ОСЛ) у Одсеку за ... у Служби за откривање ратних злочина, Управа криминалистичке полиције. Утврђено је да је плата тужиоца непосредно пре преласка у Службу за откривање ратних злочина септембра 2011. године износила 40.545,48 динара, након преласка у Службу новембра 2011. године 53.811,17 динара, при чему је повећање плате било последица повећања основице и промене коефицијената, образлажући да је вештак у складу са Уредбом извршио обрачун двоструког увећања нето основне плате тужиоца, која му је исплаћена у утуженом периоду, имајући у виду да није дошло до увећања плате тужиоца непосредно након преласка на радно место у Службу за откривање ратних злочина у односу на плату са претходног радног места на основу примене Уредбе, а водећи рачуна и о околности да је у утуженом периоду дошло до повећања плате тужиоцу у односу на моменат преласка у Службу за откривање ратних злочина због промене у висини основице и коефицијента. Тужилац од тужене потражује за период од 01.06.2013. до 30.06.2016. године разлику плате са минулим радом до двоструког износа плате према предметној Уредби по месечним нето износима до двоструког износа укупан износ од 2.754.194,57 динара; разлику плате без минулог рада до двоструког износа плате према предметној уредби по месечним нето износима до двоструког износа укупан износ од 2.635.250,26 динара.

У складу са утврђеним чињеничним стањем, с позивом на одредбу члана 2. Закона о платама државних службеника и намештеника, члана 146. став 1. и 2. Закона о полицији, члана 8. став 1. Закона о организацији надлежности државних органа у поступку за ратне злочине и члана 2. став 2. Уредбе о платама лица која врше функцију и обављају послове у тужилаштву за ратне злочине и посебним организационим јединицама државних органа у поступку за ратне злочине, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за исплату разлике у заради тужиоца у односу на претходно радно место, до двоструког износа основне зараде, прихватајући налаз и мишљење вештака финансијске струке, у укупном износу од 2.635.250,26 динара (без обрачуна накнаде на име минулог рада).

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и одбио захтев тужиоца преко износа од 391.815,91 динар до износа од 2.635.250,26 динара. Своју одлуку другостепени суд заснива на становишту да је првостепени суд погрешно прихватио налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке по коме је извршен обрачун двоструког износа зараде у односу на ону која би тужиоцу била исплаћена за сваки месец спорног периода да је остао на ранијем радном месту пре момента премештаја у Службу за борбу против организованог криминала. Како је тужилац у моменту преласка на радно место у наведеној служби остварио зараду у износу од 40.545,48 динара, то тужиоцу припада од тог износа двоструки износ. У том смислу, по закључку другостепеног суда, тужиоцу припада само разлика у исплаћеним износима зарада у спорном периоду до висине од двоструког износа од 40.545,48 динара, а у складу са чланом 2. став 1, 3. и 5. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03... 114/14).

Ценећи ревизијске наводе тужиоца, Врховни касациони суд закључује да тужилац основано оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС, бр. 24/2005... 32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према одредби члана 8. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине („Службени гласник РС“, бр. 67/03... 6/15), - Служба за откривање ратних злочина прописано је да се у министарству надлежном за унутрашње послове ради откривања кривичних дела из члана 2. овог закона образује Служба за откривање ратних злочина, а ставом 4. да се рад Службе уређује актом који доноси министар надлежан за унутрашње послове, по прибављеном мишљењу Тужиоца за ратне злочине.

Одредбом члана 2. став 2. Уредбе о платама лица која врше функцију и обављају послове у Тужилаштву за ратне злочине и посебним организационим јединицама државних органа у поступку за ратне злочине (Службени гласник 97/2003 ...67/2005) одређено је да плата Старешине службе и заменика старешине службе и овлашћеног службеног лица у служби, руководиоца и заменика руководиоца посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици обрачунава се и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад. Одредбом члана 3. став 5. исте Уредбе прописано је да се приликом обрачунавања двоструког износа плате у смислу става 1-4 овог члана не узимају се у обзир додаци утврђени законом.

Према правном ставу Врховног касационог суда, усвојеном 13.10.2020. године, лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала и Службу за откривање ратних злочина били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате коју би остварила на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. Дакле, наведеним законом и поменутом Уредбом установљено је право тужиоца као лица запосленог у Служби за откривање ратних злочина/Управа криминалистичке полиције на исплату двоструког износа плате коју би остварио у спорном периоду (од 1.06.2013.-30.06.2016. године) у односу на висину основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је била претходно радно ангажован до момента премештаја у поменути службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате код Службе за откривање ратних злочина.

Код наведеног, Врховни касациони суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне основне плате тужиоцу, након распоређивања на радно место у Служби за откривање ратних злочина. Ово из разлога што је другостепени суд, као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду, прихватио само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за откривање ратних злочина, при чему нису узете у обзир промене у

висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

У том смислу, правилно је закључио првостепени суд да тужиоцу припада право на исплату неисплаћене разлике плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду, за период од 01.06.2013. године до 30.06.2016. године у укупном износу од 2.635.250,26 динара, са досуђеном затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења вештака економско - финансијске струке.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом процесних овлашћења из члана 416. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чл. 153. и 154. ЗПП припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су му досуђени у висини од укупно 228.000,00 динара и то на име трошкова за састав ревизије од стране адвоката 33.000,00 динара, а у складу са Адвокатском тарифом, на име таксе на ревизију 97.500,00 и на име таксе на одлуку по ревизији 97.500,00 динара, у складу са Таксеном тарифом.

Захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији је одбијен јер у поступку по ревизији није успео.

На основу одредбе члана 165. став 2. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић